

Mulighet for å regnskapsføre CO2 gir økt forståelse

May Balkøy, dir. Statsbygg

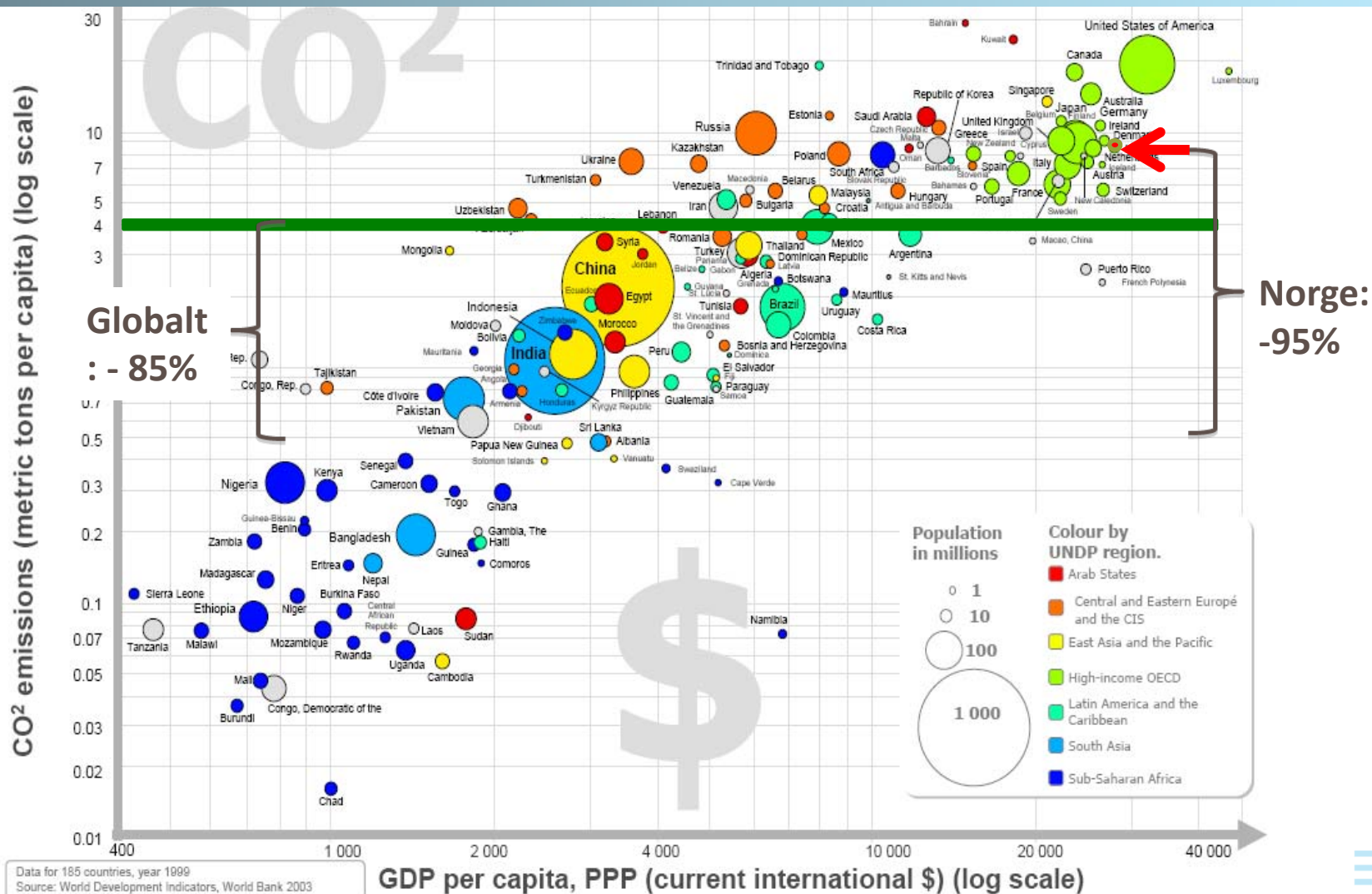
*GBAs høstkonferanse 2008,
Utviklingsavdelingen*

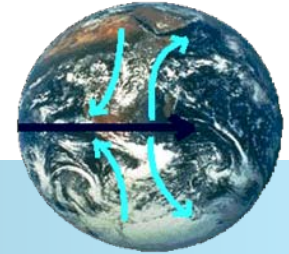
Bakgrunn og føringer

- Klimadiskusjon
- Byggebransjen del av utfordringen
- Off. bygg på agendaen
- Statsbyggs stor byggherre og eiendomsforvalter
- Opptatt av å forbedre oss selv
- Krevende kunde

Klimautfordringene er global => + 2°C

Statsbyggs FoU - strategi

- **2007: Klimautfordringer**
- **Resultat:**
"Klimautfordringene for Statsbygg, kunnskapsgrunnlag for en strategi"
- Satser på utvikling av Klimagassverktøy

Analysedokumenter for Statsbygg

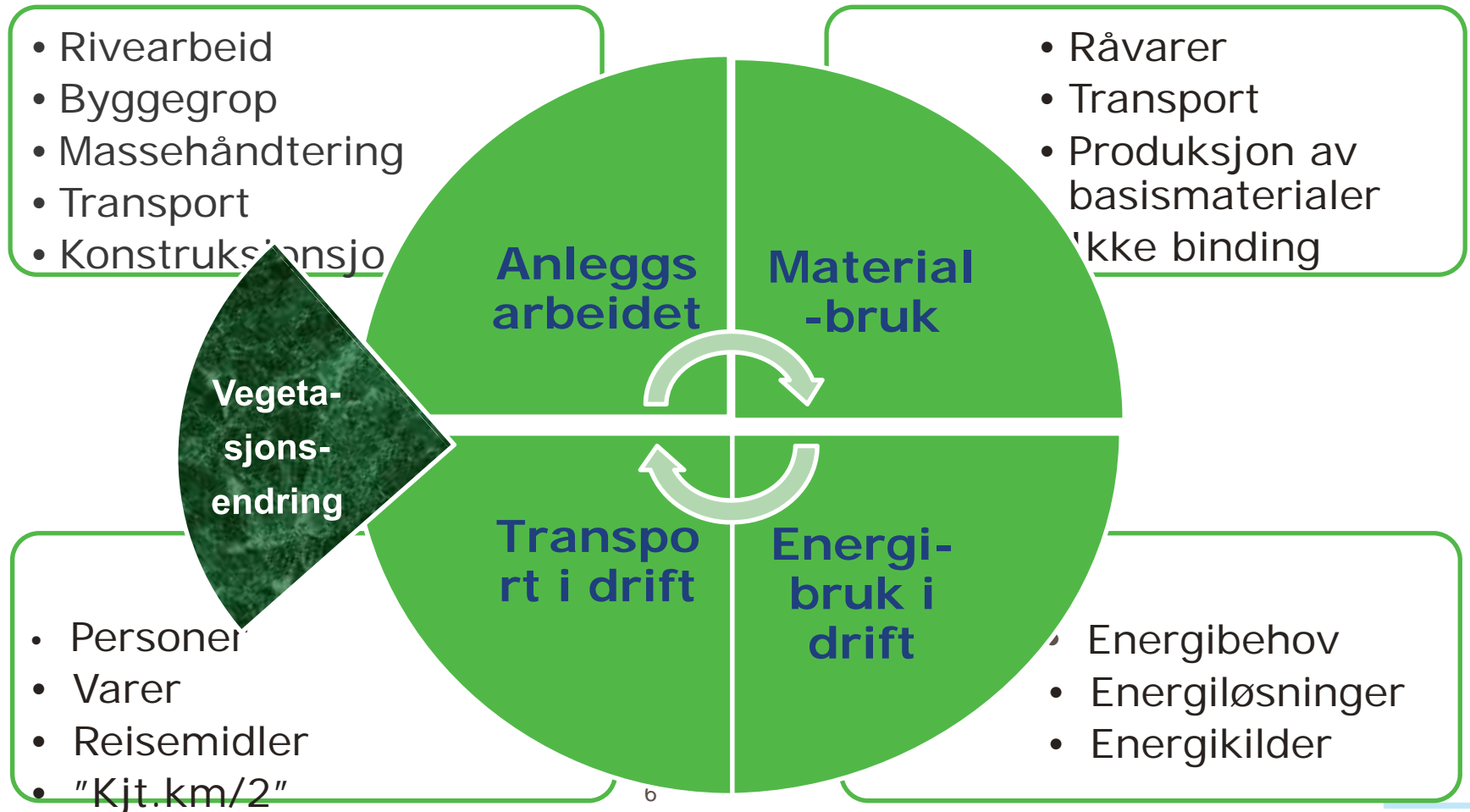

Hva ønsket vi å bruke verktøyet til ?

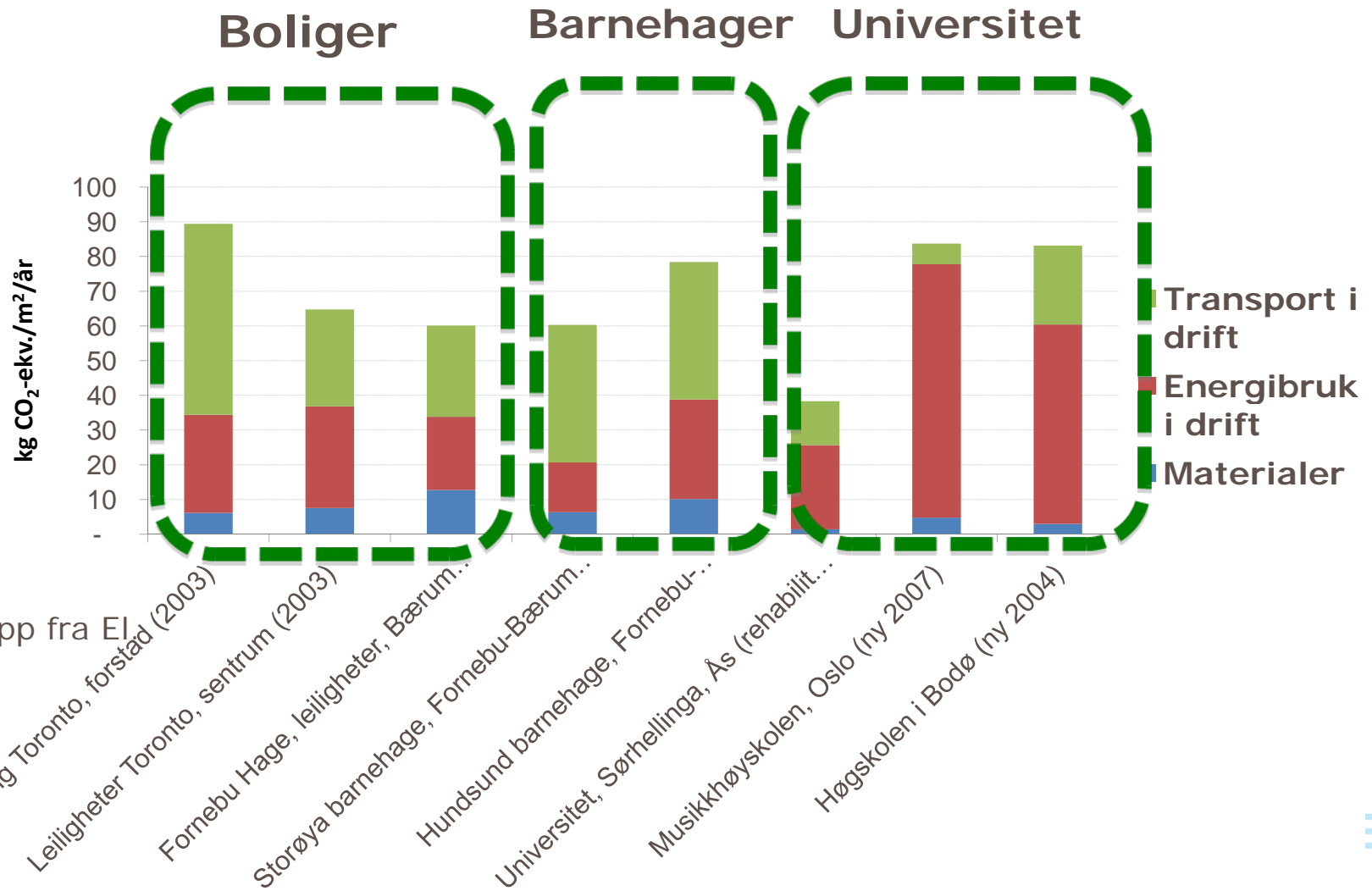
- Hvilken kilde gir størst utslippsbidrag i bygget?
- Hvilken bygningsdel gir størst bidrag?
- Hvilken type transport gir størst bidrag?
- Hvilken energibruk gir størst bidrag?
- Hvilke valg kan vi gjøre for å redusere utslippene?

Klimagassregnskap for bygg (www.klimagassregnskap.no)

Resultater – eksempler

Energi og materialer

▪ **Hundsund barnehage**

Areal: 1.100 kvm

Energibehov: 120 kWh/m²(TEK)

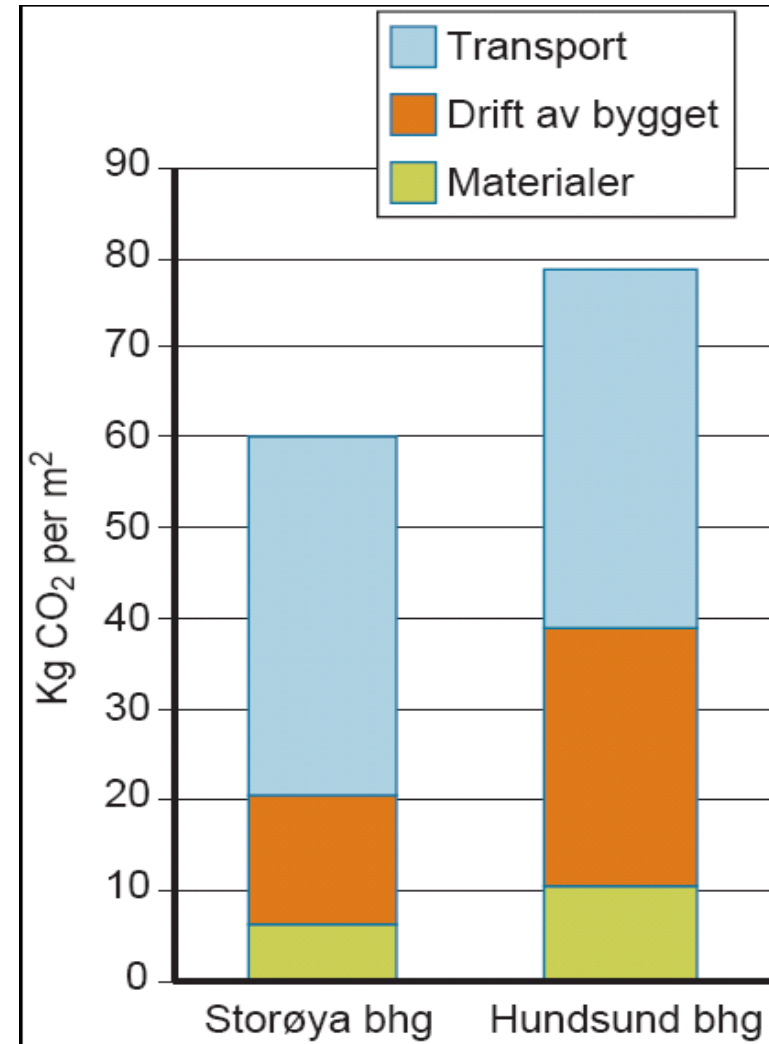
Betong, stål, tegl, glass i
Aluminiumskarm

▪ **Storøya barnehage**

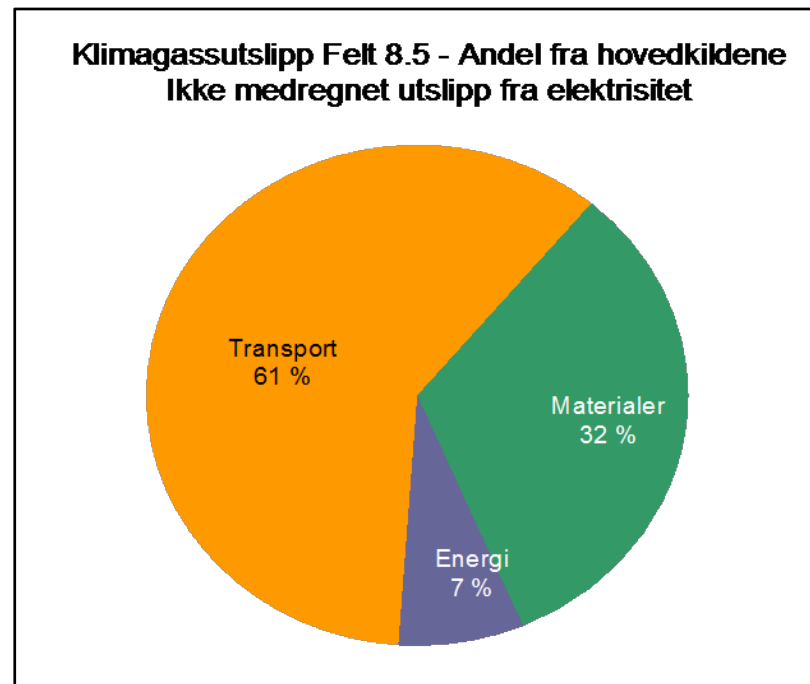
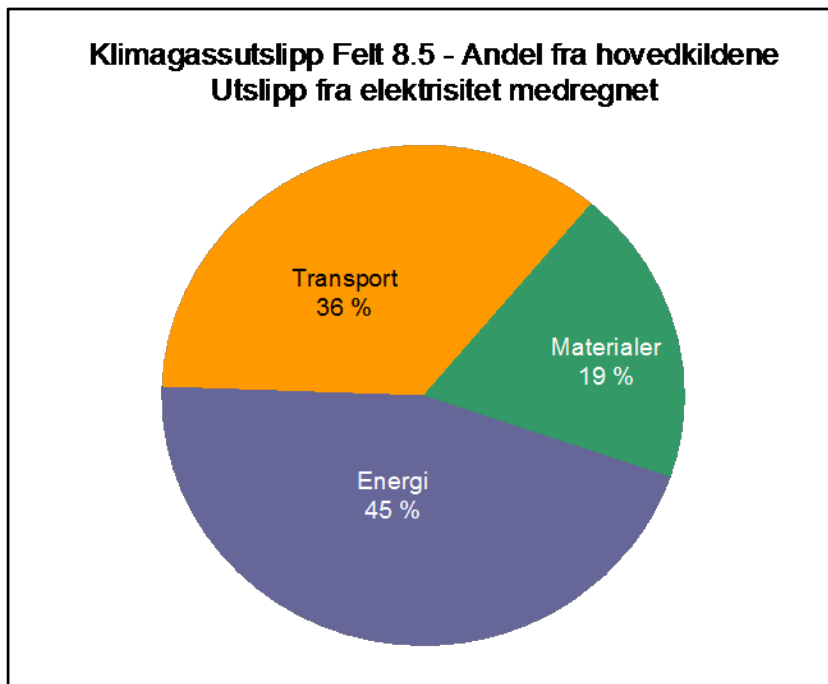
Areal: 1.000 kvm

Energibehov: 65 kWh/m²
(Passivhus)

Mye trekonstruksjoner

Beregning av energibruk

Har valgt å legge til grunn en utslippsfaktor på 357 g/kWh for el-bruken.

Dette var gjennomsnittsverdi for de europeiske OECD-land i 2004.

Hovedkonklusjoner

Viktigste faktorene slik det ser ut i dag:

- Lokalisering og transportløsninger
- Energiløsninger
- Byggets funksjon / bruk /styring
- Materialer blir viktigere når de andre utslippene reduseres

Eksemplene viser i tall:

- 40 til 90 kg CO₂ per m² per år
- Sentrumsnær kollektivbetjent lokalisering kan redusere transportutslippet med mer enn 60-70 prosent
- Energieffektivt bygg og fornybare energikilder kan redusere utslippet med mer enn 50 prosent
- Rehabilitering kan redusere utslipp fra materialer med 60-70 prosent

Laws and regulations

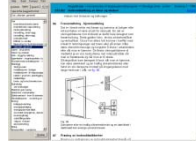

CAD software

Fra registrering til aktivt planverktøy

Knowledge databases

- Best practise knowledge
- Own practice

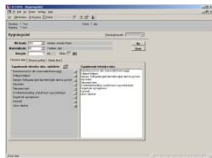
Briefing

- Functional req.
- Estimates
- Conditions
- Requirements

Demolition, refurbishment

- Rebuild
- Demolition
- Restoration

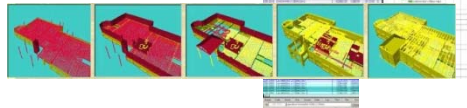
Facility management

- Letting, sale, operations
- Maintenance
- Guaranties

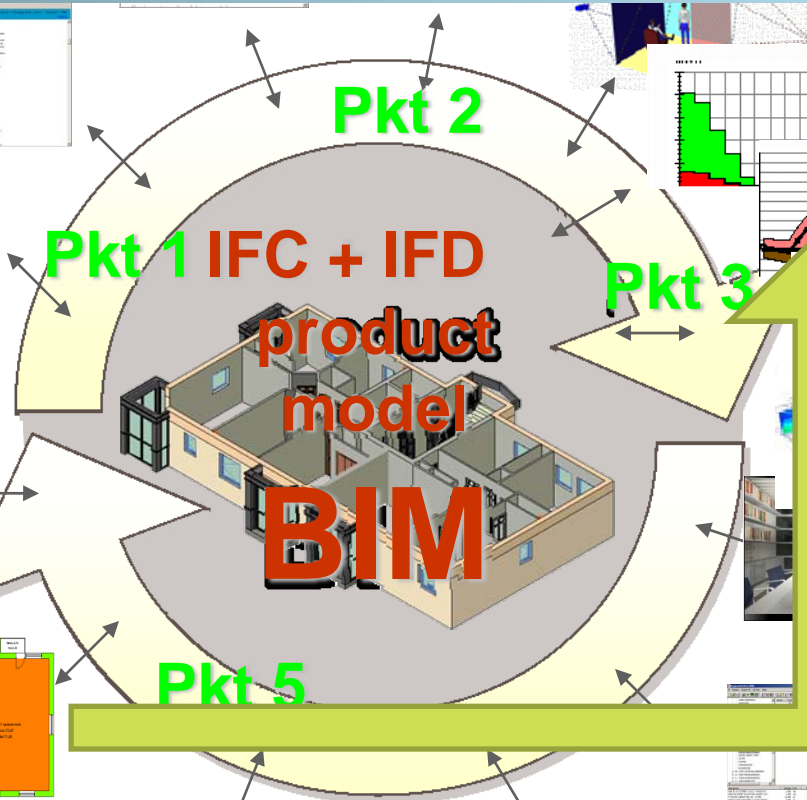

Construction management

- Scheduling
- Logistics, 4D

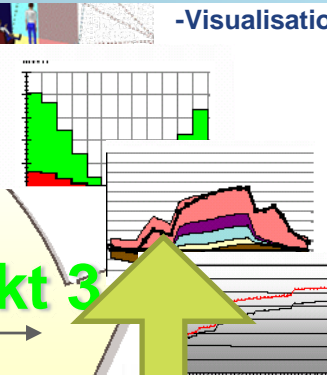
Illustrations: Norwegian Building Research Institute, Olof Granlund, NBLN University of California, Stanford University

-Visualisation, 3D models

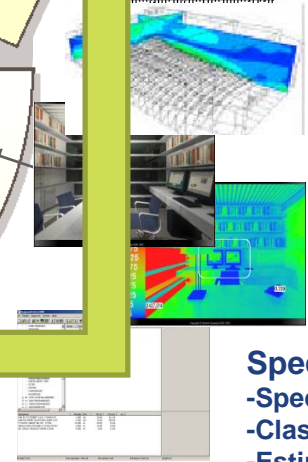
Simulations

- Comfort
- Ventilation, heating
- Life cycle cost
- Light, sound
- Insulation
- Fire, usage
- Environment
- Life time predictions

Specifications

- Specification sheets
- Classification standards
- Estimates, accounting

Procurement

- Product databases
- Price databases

I startgropa . . . .

Mulighet for å regnskapsføre CO2 –utslippet har gitt oss:

- Økt forståelse og kunnskap !
  - Redskap - se bidrag i et utvidet perspektiv
  - Videreutvikle og knytte til prosjekterings analyser (BIM)
  - Sette nye mål og endre adferd
- Sette klimamål for bygningers:
- Energibruk
  - Transportgenerering
  - Materialvalg

Ser lyset ....

- Fastlegge en strategi
- Samle data - berike modell
- Videreutvikle i fht. behov

- Foreløpig teoretiske beregninger – snart planverktøy

- **Ikke perfekt**
– men vi er i gang

A dramatic landscape photograph featuring a large, bright, illuminated cloud formation in the sky, casting a glow over a body of water and rolling hills. The sky is a deep blue, and the clouds are white and yellow, suggesting a sunset or sunrise. The foreground shows a dark lake and green hills.

Takk for oppmerksomheten